

## Besluitformulier

Serviceplein

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Zaaknummer : 3187266<br>Datum : 24 oktober 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Opsteller : S. van Rijn |
| <b>Onderwerp:</b><br>Vaststelling beleidsregels Energietoeslag 2023 Gemeente Alphen aan den Rijn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                         |
| <b>Besluit:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- De beleidsregels Energietoeslag 2023 Gemeente Alphen aan den Rijn vaststellen;</li><li>- Gezien de gewenste spoedige uitvoering van het uitbetalen van de energietoeslag, vooruitlopend op het formeel beschikbaar komen van de financiering, te starten met het ambtshalve verstrekken van de eenmalige energietoeslag;</li><li>- De nog te ontvangen middelen ( € 3.264.481,- ) vanuit het Rijk voor de energietoeslag hiervoor beschikbaar stellen;</li><li>- De al ontvangen en gereserveerde middelen t.h.v. € 2.485.000,- verkregen bij de december circulaire 2022 ten behoeve van de Energietoeslag 2023 en de uitvoeringskosten inzetten;</li><li>- De middelen vanuit het project "Aanvullende maatregelen energiearmoede" voor een bedrag van € 1.487.000,- (75000323/343901) inzetten voor de uitbreiding van de doelgroep van 120% naar 130% en voor de uitvoeringskosten;</li><li>- De middelen vanuit het project "Aanvullende maatregelen energiearmoede" voor een bedrag van € 1.487.000,- in 2024 d.m.v. een begrotingswijziging beschikbaar maken voor de verstrekking van de eenmalige energietoeslag i.v.m. de uitbreiding van de doelgroep en de uitvoeringskosten van de verwerking van de aanvragen. Dit bedrag d.m.v. resultaatbestemming 2023 overhevelen naar 2024;</li><li>- Het rijksbudget voor de Energietoeslag 2023 voor een bedrag van € 5.749.481 in 2023 inzetten voor de ambtshalve verstrekkingen;</li><li>- Het restant van het budget voor de Energietoeslag 2023 van het rijk in 2023 overhevelen naar boekjaar 2024 om de verstrekkingen uit aanvragen en uitvoeringskosten mee te dekken;</li><li>- Het rijksbudget Energietoeslag 2023 verwerken in de Najaarsnota 2023.</li></ul> |                         |

### Publiekssamenvatting

Het Rijk heeft op 4-10-2023 (bij besluit Eerste Kamer) met het wetsvoorstel Energietoeslag 2023 gemeenten in de gelegenheid gesteld om ook in 2023 een éénmalige energietoeslag te verstrekken. Deze toeslag wordt verstrekt als categoriale bijzondere bijstand. Dit betekent dat de kosten niet aangetoond hoeven te worden. Om de categoriale toekenningen mogelijk te maken heeft het Rijk artikel 35 van de Participatiewet aangepast.

Het Rijk beoogt met de wetswijziging en de door haar ter beschikking gestelde middelen dat huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm een éénmalige energietoeslag van € 1.300,- krijgen.

Het college kiest ervoor om, door middel van inzet van eigen middelen, deze doelgroep te verruimen naar huishoudens met een inkomen tot 130%.

### **Inleiding**

Het Rijk heeft met een wetswijziging (Wet van 4 oktober 2023 tot wijziging van de Participatiewet in verband met het eenmalig categoriaal verstrekken van een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen en het verstrekken van een eenmalige tegemoetkoming voor energiekosten aan uitwonende studenten met een aanvullende beurs in 2023) gemeenten in de gelegenheid gesteld om ook in 2023 een éénmalige energietoeslag te verstrekken. Deze toeslag wordt verstrekt als categoriale bijzondere bijstand. Dit betekent dat de kosten niet aangetoond hoeven te worden. Om de categoriale toekenningen mogelijk te maken heeft het Rijk artikel 35 van de Participatiewet aangepast.

Het Rijk beoogt met de wetswijziging en de door haar ter beschikking gestelde middelen dat gemeenten aan huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm een éénmalige energietoeslag van € 1.300,- krijgen.

Het college kiest ervoor om, door middel van inzet van eigen middelen, deze doelgroep te verruimen naar huishoudens met een inkomen tot 130%.

### Bevoegdheid college

Met het gewijzigde artikel 35 krijgt de gemeente de bevoegdheid om in 2023 via de categoriale bijzondere bijstand een éénmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Tevens krijgt de gemeente de bevoegdheid om deze toeslag ambtshalve toe te kennen aan huishoudens waarvan de inkomensgegevens bij de gemeente bekend zijn.

### Ambtshalve toekenning en toekenning op aanvraag.

Door de éénmalige energietoeslag ambtshalve te verstrekken worden de uitvoeringskosten zo veel mogelijk beperkt.

Ambtshalve toekenning is mogelijk als vaststaat dat de inwoner op de peildatum en/of binnen de referte periode recht heeft gehad op een voorziening op grond van de Participatiewet, IOAW, IOAZ, AIO. Daarnaast zal aan huishoudens die een kwijtschelding gemeentelijke heffing hebben ontvangen en/of een minnelijk schuldhelpverleningstraject volgen dan wel een saneringskrediet ontvangen, op grond van de Wet Gemeentelijke Schuldsanering, ambtshalve de éénmalige energietoeslag verstrekt worden. Tot slot zal gekeken worden middels een inkomenscontrole via het Inlichtingenbureau welke huishoudens die eerder in 2022 energietoeslag hadden ontvangen, ook ambtshalve op grond van deze beleidsregels energietoeslag kunnen ontvangen.

Aan een deel van de doelgroep kan de toeslag niet ambtshalve worden toegekend omdat zij nog onvoldoende in beeld zijn. Dit zijn de huishoudens met een laag inkomen die (op dit moment) geen gebruik maken van een uitkering of minimaregeling van de gemeente. Dit zijn onder andere huishoudens met een inkomen uit arbeid, een uitkering van het UWV, AOW of inkomen uit zelfstandig beroep. Voor deze groep wordt een aanvraagprocedure ingericht.

### Starten met de ambtshalve toekenning

Om te voorkomen dat we de eenmalige energietoeslag dubbel uitbetalen, starten we met de ambtshalve verstrekkingen. De lijst met huishoudens aan wie in 2022 al eerder Energietoeslag was toegekend, dient voor 26 oktober 2023 door de gemeente Alphen aan den Rijn aangeleverd te worden bij het Inlichtingenbureau. Voor 30 november 2023 ontvangt de Gemeente Alphen aan den Rijn dan een overzicht met huishoudens die ook in 2023 weer recht hebben op de Energietoeslag.

De Gemeente Alphen aan den Rijn zal de ambtshalve betalingen op deze wijze gefaseerd laten plaatsvinden voor 31 december 2023.

De gemeente Alphen aan den Rijn voert de regeling ook uit namens de gemeenten Nieuwkoop en Kaag en Braassem. Zij hebben hiertoe zelf beleid opgesteld wat afwijkt van dat van de Gemeente Alphen aan den Rijn. Afhankelijk van de keuzes van deze gemeenten, zal er een passend afhandelingstarief gehanteerd worden voor iedere afgehandelde aanvraag.

### Aanvraagprocedure

Na de afronding van de ambtshalve verstrekkingen op 31 december 2023 zal op 8 januari 2024 de aanvraagprocedure worden opengesteld voor de huishoudens die tot de doelgroep behoren en ambtshalve geen energietoeslag toegekend hebben gekregen.

In de voorliggende beleidsregels voor de toekenningen op aanvraag worden de volgende punten vastgelegd:

- *Wat verstaan we onder een laag inkomen*  
We verruimen de door het ministerie beoogde doelgroep en leggen de inkomensgrens bij 130% van het sociaal minimum.
- *Vermogen*  
Om de regeling voor de inwoners en uitvoering eenvoudig te houden, wordt vermogen niet in beschouwing genomen.
- *Hoeveel gaan we betalen*  
In de media is steeds gecommuniceerd dat de doelgroep een éénmalige bijdrage ontvangt van € 1.300 per huishouden. Omdat deze verwachting is gewekt en het differentiëren van bedragen de uitvoering complexer maakt, stellen we voor het bedrag op € 1.300 per huishouden te houden.
- *Wie sluiten we uit van de energietoeslag*  
De energietoeslag wordt toegekend aan zelfstandige huishoudens. Daarom komen bepaalde groepen niet in aanmerking. Het gaat dan om inwoners die in een instelling verblijven en geen energiekosten hebben, jongeren tot 21 jaar (financiële verantwoordelijk ligt hier bij ouders), personen die in de basisregistratie zijn ingeschreven met alleen een briefadres en aanvragers die geen hoofdbewoner van de woning zijn.
- *Geen hardheidsclausule*  
Het college kiest ervoor om geen hardheidsclausule te integreren in deze beleidsregels.

De huishoudens die vorig jaar op basis van de hardheidsclausule energietoeslag toegekend hadden gekregen, behoren veelal tot de inkomensgroep met een inkomen onder de 130% van de bijstandsnorm. Het college kiest ervoor om deze doelgroep in haar geheel te bedienen met een uitbreiding van de doelgroep van 120% naar 130%.

Om daarbij de afhandelingsnelheid van deze generieke regeling hoog te houden is een hardheidsclausule op basis van deze regeling niet meer passend. In plaats hiervan zullen huishoudens bij een afwijzend besluit en problemen met de energierekening gewezen worden op de mogelijkheid om individuele bijzondere bijstand aan te vragen en verdere dienstverlening vanuit de Helpdesk Geldzaken te benutten.

Tot slot heeft het landelijk tijdelijk noodfonds energiekosten aangegeven op korte termijn akkoord te verwachten van energieleveranciers en het Rijk om ook in de winter van 2023/2024 compensatie te mogen bieden aan huishoudens met betaalproblemen volgend uit hoge energielasten.

### **Beoogd maatschappelijk resultaat**

Het verlichten van financiële problemen voor de groep huishoudens met een laag inkomen die als gevolg van de gestegen energieprijzen financieel in de knel zijn gekomen.

### **Kader**

- artikel 35 van de Participatiewet

### **Duurzaamheid**

Nvt

### **Participatie**

Na akkoord door het college, worden de beleidsregels ter informatie doorgezet naar de adviesraad samenleving.

### **Communicatie advies**

volgt

### **Financiële consequenties**

In 2022 is er van het Rijk een voorschot op de regeling Energietoeslag 2022 van € 2.485.000 ontvangen om naar keuze van de gemeente de getroffen huishoudens een voorschot van € 500,- per huishouden te verstrekken in afwachting van de definitieve besluitvorming over de Energietoeslag 2023. De Gemeente Alphen aan den Rijn heeft er niet voor gekozen om in december 2022 een voorschot te verstrekken. Om in 2023 over het budget van de Energietoeslag 2023 te kunnen beschikken, is het genoemde bedrag middels een resultaatbestemming op 2022 overgeheveld naar boekjaar 2023.

Onlangs heeft het rijk het budget van de Energietoeslag 2023 bekend gemaakt: € 5.749.481. Dit bedrag is inclusief uitvoeringskosten. Onder aftrek van het voorschot die we in 2022 hebben ontvangen, krijgen we nog een bedrag van € 3.264.481 van het rijk. Waarschijnlijk wordt dit

bedrag overgemaakt met de Decembercirculaire. Om dit budget beschikbaar te krijgen voor het ambtshalve uitkeren van de éénmalige Energietoeslag 2023, maken we een begrotingswijziging van € 3.264.481 ten laste van de Algemene Uitkering.

#### *Verstrekkings- en uitvoeringskosten Energietoeslag*

Het CBS geeft aan dat er in de Gemeente Alphen aan den Rijn 5.100 huishoudens zijn met een inkomen onder de 130% van de bijstandsnorm. Wanneer we ook de huishoudens in ogenschouw nemen die niet ambtshalve al de toeslag zullen ontvangen, maar wel hiervoor in aanmerking kunnen komen via een aanvraagprocedure, dan zal naar verwachting een bedrag van € 6.630.000 uitgekeerd worden aan Energietoeslag 2023.

In 2022 is er een budget voor aanvullende maatregelen energiearmoede van 2 miljoen beschikbaar gesteld. Het restant is via een resultaatbestemming t.l.v. het rekeningresultaat van 2022 in 2023 beschikbaar gesteld. Voor de verruiming van de energietoeslag 2023 is vanuit dit budget vooralsnog een bedrag van € 1.487.000 beschikbaar. Dit bedrag d.m.v. resultaatbestemming t.l.v. 2023, beschikbaar houden voor 2024.

Samen met de totale uitkering van het rijk voor de Energietoeslag 2023 ad € 5.749.481 hebben we een totaal budget beschikbaar van € 7.236.481 voor het uitkeren van de eenmalige Energietoeslag 2023. Hiervan blijft € 606.481 over voor de uitvoeringskosten van de aanvragen. Na instemming door het college met dit voorstel, starten we met ingang van 2024 met de verwerking van deze aanvragen.

De inwoners van de Gemeente Alphen aan den Rijn kunnen tot 1 augustus 2024 een aanvraag indienen, dus het is belangrijk om het restant van het budget dat van het rijk wordt ontvangen ook in 2024 beschikbaar te houden. De middelen in het project "Aanvullende maatregelen energiearmoede" ad € 1.487.000 worden meegenomen naar 2024 om hiervan, samen met het restant van het rijksbudget voor de Energietoeslag 2023, de verstrekkingen en uitvoeringskosten te dekken.

#### **Realisatie**

n.v.t.

#### **Bijlage(n):**

- Beleidsregels Energietoeslag 2023 Gemeente Alphen aan den Rijn